

FSC FM –standardin päivitys --- ympäristökamarin näkökulma

Sidosryhmäseminaari 7.6.2019, Metsätalo

Lauri Kajander

FSC:n lupaus – P & C

- ***Principle 6: Environmental impact*** – to maintain or restore the ecosystem, its biodiversity, resources and landscapes.
  - 6.4 *The Organization** shall protect *rare species** and *threatened species** and their *habitats** in the *Management Unit**...
  - 6.5 *The Organization** shall identify and protect representative sample areas of native ecosystems and/or restore them to more natural conditions.
- ***Principle 9: Maintenance of high conservation value forests*** – to maintain or enhance the attributes which define such forests.

FSC:n keskeisiä periaatteita

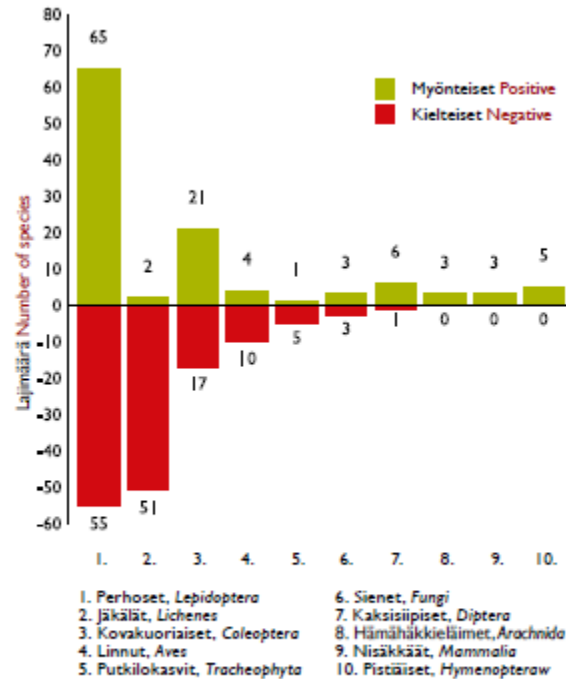
- päätöksenteon tasapaino, kamarit
- julkisuus ja avoimuus
- FSC:n oltava metsätalouden ympäristö- ja luontokysymyksissä sertifikaattien edelläkävijä
- konkreettisia mitattavia ja julkisesti todennettavia toimenpiteitä, jotka ylittävät kestävämmän laki/PEFC –tason
- uuden standardin oltava parannus nykyiseen verrattuna

Keskeisimmät keinot

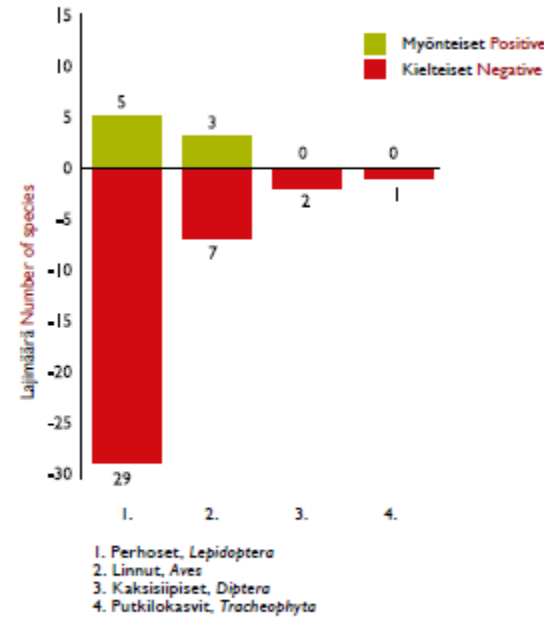
- monimuotoisuuden perustasoa parempi huomioiminen (→ parhaaseen tasoon ei päästä niin kauan kuin avohakkuumetsätalous on vallitseva käytäntö myös FSC:ssä)
- luonnon osalta FSC standardin kulmakiviä ovat:
- Conservation Area Network, CAN
  - aina säästettävät kohteet – rajaamisen selkeä ohjeistus, elinympäristötyyppien kattavuus
  - säästöpinta-ala (5% metsämaasta + luonnontilaiset ja It-kaltaiset kitu- ja joutomaat)
  - Erityishakkuukohteet X %
    - > erityishakkuukohteet määriteltävä nykyistä paremmin
    - IGI:ssä 10 % on CAN minimipinta-ala, josta on intensiivisen metsätalouden maissa tarkoitus nostaa
- uhanalaisten lajien turvaaminen
- vesistöjen suojakaistat
- suojelualueiden ja säästökohdeiden turvaaminen ulkopuoliselta maankäytöltä → suojavyöhykkeet
- standardin yksityiskohtaisuus ja mitattavuus kaikkien osapuolten etu (vrt. Ruotsi)
- International Generic Indicators eli IGI:ssä merkittäviä uudistuksia: *connectivity (liituri, tiaiset), restoration, carbon storage*

Uhanalaiset lajit

- Metsälajiston uhanalaistumista ei ole saatu pysäytettyä
- Metsäelinympäristöjen muutokset ensisijainen uhanalaisuuden syy 733 lajille (2019)
  - Vanhojen metsien, kookkaiden puiden ja lahoppuun väheneminen

Kuva 48. Ensisijaisesti metsissä elävien myönteiseen ja kielteiseen suuntaan kehittyneiden lajien määrä elioryhmittäin aitoihin luokkamuutoksiin perustuen.

Kuva 49. Ensisijaisesti soilla elävien myönteiseen ja kielteiseen suuntaan kehittyneiden lajien määrä elioryhmittäin aitoihin luokkamuutoksiin perustuen.

Muutokset uhanalaisuudessa

Uhanalaiset lajit

- IGI:en mukaan huomioitavien lajien joukkoon kuuluvat myös NT ja DD luokat
- Uhanalaisten lajien huomiointia ohjeistava työ rahoituksen ja resurssien takia kesken
- Y-kamari: toistaiseksi nykymalli eli esiintymät turvattava

Säästökohteet

- Metsien luontotyypeistä 76 % uhanalaisia (2018)
- Tehty pieniä täydennyksiä aina säästettävien kohteiden luetteloon
- Runsaslahopuustoisien kangasmetsän määritelmä auki
  - Lahopuun säästämisen seurauksena syntyvien uusien säästökohteiden määrää rajoitetaan
- Suot: vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja It-kaltaiset edelleen käytön ulkopuolella, hienosäätöä
- Yhteensä metsämaasta oltava vähintään 5 % käytön ulkopuolella, sis. aina säästettävät kohteet
- Luonnontilaiset ja It-kaltaiset kitu- ja joutomaat käytön ulkopuolella

Suojavyöhykkeet

- Alle 30 metrin levyiset suojavyöhykkeet eivät turvaa metsälakipurojen ominaispiirteitä (JYU: Halme, Oldén & Peura 2018)
- Y-kamari esittänyt kaksiosaisia suojavyöhykkeitä
  - Yht. 30m, josta kohteesta riippuva osa säästettävää ja osa peitteisenä kasvatettavaa
- Nykystandardi: ”säästökohteen ominaispiirteet turvattava”
  - Y-kamari esittänyt määriteltyjä suojavyöhykkeitä pienilmastoon liittyvien ominaispiirteiden turvaamiseksi

Peitteisyyden lisääminen

- Jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen lisääminen y-kamarin tavoite
- Kaksi tietä standardissa:
  - Erityishakkuukohteet
  - Suojavyöhykkeiden käsiteltävät osat
    - Vesistöt
    - Säästökohteet, joilla suojeluarvot liittyvät pienilmastoon
- Näillä sallittaisiin vain hakkuita, jotka eivät laukaise metsälain uudistamisvelvoitetta
- IGI: *connectivity, carbon storage, RTE species, ecosystems*
- *metsätiaiset, liito-orava*

Tiedon julkisuus

- > uskottavuuden ja ympäristöjärjestöjen tuen ehdoton edellytys
- myös tässä FSC:n oltava edelläkävijä
- Y-kamari: sertifioitavien tilojen kartat saataville ennen sertifikaatin myöntämistä
- Vanhaa: säästökohteiden ja erityishakkuukohteiden sijainti
- Vapaasti saatavilla olevan metsätiedon määrä ja laatu parantuneet

Merkittäviä avoimia kysymyksiä

- Kannonnosto
- Uhanalaisten lajien turvaamiskäytännöt
- Runsaslahopuustoisten metsien määritelmät
- Suojavyöhykkeiden leveydet ja toteutustavat
- Conservation Area Networkin eli CAN-verkoston pinta-ala %

Edistysaskeleita

- Lahopuun säästäminen
- Säästöpuiden määrä
- Parannuksia lintujen pesimärauhan turvaamiseen
- Muutamia pienialaisia uusia säästökohteita
- Täsmennetty lukuisia nykyisen standardin epäselviä kirjauksia